

Förbundet för Ekoparken
Samverkande organisationer i Stor-Stockholm

Verksamhetsberättelse 2010

Årets viktigaste frågor

- Cykelled genom parken invigd
- Kommunerna lovat verkställa trädfällningsförbud
- Förbundet och Kungliga Djurgårdens förvaltning lanserar interimistiskt skötselråd
- Länsstyrelsens arbetet med att förankra en vård- och utvecklingsplan för parken har påbörjats
- Två 1700-talsträd nedtagna i Bellevue
- Haga slott kringgärdat av stort staket
- Stockholms stad lägger fram planer för en storskalig utbyggnad av universitet i Albano
- Djurgårdens IF vill bygga fotbollsarena på Östermalms IP

Styrelse, revisorer, valberedning

Styrelsen har bestått av tio ordinarie ledamöter och fyra suppleanter.

Richard Murray, enskild medlem, ordf.

Märtha Angert Lilliestråle, Haga-Brunnsvikens vänner, vice ordf.

Gunilla Sterner Kumm, Bergshamra för alla, sekreterare

Anne Murray, Föreningen Östermalm, kassör

Elisabeth Hedin, enskild medlem, ledamot

Bitte Liberg, Södermalmsparkernas vänner, ledamot

Bengt Rundquist, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm, ledamot

Lennart Tonell, enskild medlem, ledamot

Henrik Waldenström, Stockholms ornitologiska förening, ledamot

Anders Widell, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm, ledamot

Lars-Gunnar Bråvander, enskild medlem, suppleant

Joanna Cornelius, enskild medlem, suppleant

Johan von Garrelts, suppleant

Katarina Westerberg, enskild medlem, avgick september 2010

Styrelsen har haft 8 protokollsförda sammanträden.

Revisorer

Hans Hägg, Stockholms vandrarförening

Hans Wiklund, Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen

Per Björkman, Samfundet S:t Erik, revisorssuppleant

Valberedning

Inga Ovanmo Skoog, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm

Mats Gullberg, Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen

Ella Öström, Haga-Brunnsvikens Vänner

Ekonomi

Ekonomi har skötts av Anne Murray, som är Förbundets kassör. Antalet medlemsorganisationer är 49 stycken. Intäkterna var under 2010 49.111 kr (2009 53.216 kr), varav medlemsavgifter från föreningar 19.200 kr (28.500 kr). Föreningar med svag ekonomi medges nedsättning av avgiften med hälften. Ett mindre antal enskilda medlemmar är anslutna. Medlemsavgifterna från dessa var 500 kr (1.100 kr). Intäkten av försäljning av böcker och kartor och annonser på hemsidan var 0 kr (3.420 kr). Nettokostnaden för årsmöten och konferenser var detta år 4.730 kr (11.647). Båtturen gav en nettointäkt på 6.202 kr på grund av ovanligt högt deltagande (-1.580 kr). Förbundet har erhållit gåvor om 7.575 kr (8.120 kr), varav från Stockholm Marathon 7.400 kr.

Kostnaderna har belöpt sig till 39.036 kr (34.173 kr). Av kostnaderna svarar administration för 10.685 kr (1.760 kr). Det är kostnader för telefon, kopiering, porto, tryck, papper, kuvert, transporter m.m. Dessa kostnader har kunnat minskas avsevärt genom utnyttjande av e-mail och Internet. Men i år har kostnader för deltagande i konferenser om 4.800 kr samt transportkostnader för ett trädprov från Bellevue på 1.689 kr lagts till detta konto. Hemsidan har i drift kostat 2.675 kr (3.483 kr). Förbundet har deltagit i aktiviteter som Skeppsholmens dag. Den väsentliga kostnaden i samband med dessa aktiviteter är trycksaker, men detta år behövde någon nytryckning inte ske. Förbundet har alltså inte haft några kostnader för detta år 2010. 2011 behöver en nytryckning dock göras. Förbundet stödde ljusfesten kring Brunnsviken med 3.997 kr (3.503 kr).

Året resulterar i ett överskott på 9.955 (19.042 kr). Förbundets tillgångar, bank, plusgiro m.m., uppgick vid årsskiftet till 76.408 (66.333).

Administration

Kansliet har skötts av Birgitta Bergquist, som, utan att vara ledamot av styrelsen, hämtat post och avlyssnat telefonsvarare. I stor utsträckning kan administrationen nu skötas på elektronisk väg och på distans. Kallelser, handlingar och annan information skickas ut elektroniskt till alla föreningar med något undantag, samtidigt som de läggs ut på Förbundets hemsida. Till de föreningar som inte har e-post skickas handlingarna per post. Förbundet delar lokal med Föreningen Stora Skuggan. Telefonen är borttagen men abonnemanget har behållits för att kunna ta emot meddelanden på telefonsvarare. Telefonsvararen avlyssnas på distans. Förbundet har tömt lokalen på allt utom arkivmaterial. Kungl. Djurgårdens förvaltning upplåter lokalen utan ersättning.

Hemsida

Förbundet verkar för att uppmärksamma parken och sprida information om den och verksamheter i parken. Gentemot allmänheten sker detta främst genom hemsidan - www.ekoparken.org - och broschyrer.

Hemsidan har skötts av Bengt Rundquist, som är Förbundets webbmästare. Styrelsens medlemmar ansvarar för olika sidor. Medlemsföreningar som inte har egna hemsidor kan ha en hemsida under Förbundets hemsida.

Antalet besök kan numera jämföras med antalet på stora, rikstäckande föreningars hemsidor. Under 2010 har totalt 55.917 (förra året 56.604) besök gjorts på hemsidan eller någon/några av dess undersidor. Unika besökare var 21.632. Med unika besök menas

någon som från startsidan klickar sig vidare till hemsidans undersidor. På listan över de mest besökta undersidorna ligger Om Ekoparken 1:a, Aktivitetsguiden 2:a, , Om förbundet 3:a och Medlemsidorna 4:a.

Aktivitetsguiden är en av de viktigaste delarna av hemsidan. Där kan alla medlemsföreningar annonsera möten, föredrag, vandringar, visningar etc. Sammanlagt har antalet registrerade aktiviteter under året på föreningarnas Aktivitetsguide uppgått till 102 (94) stycken. Detta är ett bra sätt för medlemsorganisationerna att annonsera och samtidigt ett mycket effektivt sätt att demonstrera parkens värden och det stora intresse som omfattar den. Numera får medlemmarna själva anmäla aktiviteter, webmastern söker inte efter aktiviteter hos föreningarna.

Hemsidan har för att kunna hållas aktuell uppdaterats 62 (54) gånger under år 2010. Hemsidan är nu (2011-02-09) uppe i sin 656:e utgåva.

Hemsidan kan numera också nås via adressen www.nationalstadspark.org och www.kungliganationalstadsparken.se.

Årsmöte, föreningskonferenser och andra medlemsaktiviteter

Årsmötet hölls den 20 feb 2010 på Italienska kulturinstitutet invid Ladugårdsgärde. Greger Carpelan berättade om kampen för Bellevueparken. Efter årsmötet deltog ca. 40 personer i en buffémiddag. Förbundets nyinstittade hedersdiplom utdelades till Per Schönning, Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförening, för hans arbete att få miljöorganisationer erkända som sakägare med rätt att föra tala i domstolar.

Årets guidade båttur gick av stapeln den 21 april med ca. 120 deltagare.

Inför valet ordnade förbundet en föreningskonferens den 31 augusti i formen av en debattkväll på ABF-huset. Temat var "Kan stadens invånare få för mycket av grönska och natur?" Inbjudna talare från Stadsbyggnadskontoret, Regionplanekontoret och Lantbruksuniversitetet samt en byggmästare inledde. Lennart Tonell fungerade som moderator.

En föreningskonferens hölls den 30 november i Paschens malmgård i Bellevueparken. Ämnet var ett antal aktuella frågor i parken.

Diverse utåtriktade verksamheter

Förbundet har stött planerna på att rädda Skurparken i Nacka. Lars Gunnar Bråvander har givit råd och stöttat gruppen i Nacka som arbetar för detta. Richard Murray deltog tillsammans med Gunilla Ingmar som kämpat för Skuruparken i ett möte med Erik Langby i juni. Vid mötet lovade Langby att parken skulle göras till naturreservat.

Märtha Anger Lilliestråle och Richard Murray fick den 24 juli en debattartikel publicerad i Dagens Nyheter: "Domstol sista hoppet för Stockholms "Ekopark."

Förbundet deltog även detta år i Skeppsholmsdagen, som ägde rum den 12 september. Förbundet hade ett tält alldeles vid brofästet på Skeppsholmen, sålde där böcker och delade ut broschyrer m.m.

Förbundet stöttade ekonomiskt och personellt Haga-Brunnsvikens Vänner Ljusfest runt Brunnsviken den 7 november. Arrangemanget samlade flera hundra människor.

För förbundets räkning arrangerade Henrik Waldenström tillsammans med Kungliga Djurgårdens förvaltning ett seminarium den 18 november på Naturhistoriska Riksmuseet. Syftet var att exponera den publikation tagits fram av diverse sakkunniga under ledning av KDF samt att driva på länsstyrelsens arbete med en vård- och utvecklingsplan. Vid seminariet lanserade Richard Murray tillsammans med Gunnar Haeger ett förslag om ett interimistiskt skötselråd för att komma igång med de praktiska skötselfrågorna. Seminariet ska få en uppföljare under 2011 när planerna på skötselrådet hunnit konkretiseras ytterligare.

Konferenser

Planeringen för en internationell konferens på temat *Stad och natur i balans* har dessvärre inte kommit särskilt mycket längre under detta år. Svårigheten ligger i att finna finansiering för en inledande planering.

Förbundet deltog genom Gunilla Sterner Kumm i konferensen ”Stockholms parker som offentliga rum” som anordnats av Stadsbyggnadsakademin vid KTH den 25 februari. Seminariet behandlade Stockholms parktradition, Stockholms parkprogram och Stockholms parkframtid.

Länsstyrelsen i Stockholms län anordnade den 26 mars ett seminarium med titeln Kungliga nationalstadsparken – en resurs att nyttja. Seminariet vände sig i första hand till dem som är publika aktörer i Kungliga Nationalstadsparken, driver kafé eller restaurang, arbetar på ett besöksmål eller genomför evenemang. Flera ur styrelsen deltog i seminariet.

Flera av förbundets ledamöter deltog i debattkvällar på ABF-huset under våren.

Några av förbundsstyrelsens medlemmar deltog 14-15 september i det av Kommittén Gustavianska Parken anordnade symposiet Management of a Lost Vision i Wenner Gren Center.

Märtha Angert Lilliestråle och Richard Murray deltog i Stockholms stads konferens den 14-15 oktober ”What about Urban Nature – Biodiversity and Ecosystem Services”. Konferensen kom in på nationalstadsparken vid flera tillfällen. Flera av de utländska deltagarna uttryckte stor beundran för parken och poängterade de frivilliga krafternas betydelse för att skapa och skydda den.

Förbundet har svarat på en enkät rörande stora parker, som sänts ut av organisationen Fedenatur, Barcelona. Frågeformuläret - ”Survey of Social Functions in Periurban Natural Spaces” är mycket omfattande. Syftet är att sammanföra information om stora parker i Europa och kommer att bilda underlag för en kommande konferens.

Uppvaktningar

Richard Murray och Henrik Waldenström uppvaktade den 14 april statssekreterare Elisabeth Falemo rörande Norra Djurgårdsstaden.

Märtha Angert Lilliestråle och Henrik Waldenström uppvaktade den 3 juni kronprinsessparet vid deras lysning med en kopia av en målning av Johan Fredrik Martin och önskade paret välkomna till nationalstadsparken – Ekoparken.

Märtha Angert Lilliestråle, Richard Murray och Henrik Waldenström uppvaktade den 8 september Carin Jämtin i syfte att informera om nationalstadsparken och de olika problem som parken står inför. Jämtin berättade om socialdemokraternas planer på en nationalstadspark söder om Stockholm, något som förbundet ställer sig mycket positivt till.

Frågor till partierna inför valet 2010

Inför valet 2010 ställde förbundet ett antal frågor till partierna i Stockholms och Solna Stadshus. Endast partierna i Stockholm svarade – med undantag för Kd som avgav ett svar gemensamt för båda kommunerna. Centern svarade över huvudtaget inte. Svaren på frågorna vittnar om hur grund flera partiers kunskap om lagstiftningen är men också om att partierna kan avge välvilliga löften om att värna biologisk mångfald och spridningsvägar. Moderaterna sade sig vara beredda att införa naturreservat på norra och södra Djurgården (i linje med vad miljöministern tidigare uttalat). Flera partier är beredda att skjuta till kommunala medel utöver de 100 mnkr som överenskommelsen om Norra Länken ska ge parken. Kd är enda parti som anser att parken är en statlig angelägenhet och inte ska ha några kommunala medel. Socialdemokraterna anser det angeläget att värna ”midjan” i nationalstadsparken och att det som byggs i parken ska ha en lämplig höjd och utformning samt en tydlig koppling till området – men är samtidigt för studentbostäder i Albano. Endast Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill bevara Lindgården, Moderaterna beklagar att det inte går pga. byggnadens skick. Bara Miljöpartiet motsätter sig en fotbollsarena på Östermalms idrottsplats, men alla partier reserverar sig mot att staden ska få vara med och betala.

Nationalstadsparksrådet

Genom regeringens förordning (SFS 2009:55) om nationalstadsparker har nationalstadsparksrådet fått en fast form. Rådet har under året sammanträtt två gånger. Förbundets representant är Richard Murray och ersättare är Märta Angert-Lilliestråle. Arbetet bedrivs vidare i enlighet med det handlingsprogram som länsstyrelsen tidigare arbetat fram, i samråd med den tidigare s.k. Samverkansgruppen. Efter en paus har arbetet åter tagit fart hösten 2009. Ett program för användningen av de 100 miljoner kronor som ställts till länsstyrelsens förfogande under en femårsperiod håller på att tas fram.

FFE har i Nationalstadsparksrådet drivit frågan om planeringen några år framåt i tiden och därvid förordat prioriteringar av bullerfrågor, spridningsvägar och parkvärdar. Lars-Gunnar Bråvander, Elisabeth Hedin och Henrik Waldenström har arbetat fram en lista med förslag på projekt inom Kungliga nationalstadsparken för samfinansiering med LONA-medel som överlämnats till länsstyrelsen.

Märtha Angert Lilliestråle och Richard Murray träffade landshövding Per Unckel, länsöverdirektören Katarina Kämpe och chefen för miljöavdelningen på länsstyrelsen, Lars Nyberg den 19 november för att diskutera nationalstadsparksrådets arbete.

Med anledning av ett antal mycket olyckliga trädfällningar inom nationalstadsparken har

förbundet aktualiserat ett förbud mot trädfällningar utan tillstånd även om träden står på privat mark. Inom Nationalstadsparksrådet har tillsatts en arbetsgrupp för att ta fram ett förslag för hur detta ska gå till. Gruppen ska redovisa resultat i början av år 2011.

Förbundets företrädare har initierat en diskussion i rådet om tillämpningen av lagstiftningen utifrån lagen och dess förarbeten.

Förbundet har länge pläderat för en cykelled genom parken. Länsstyrelsen utarbetade och invigde under hösten äntligen en cykelled genom nationalstadsparken. Svenska cykelsällskapet har medverkat i planeringen. Cykelleden ger en bra bild av parkens omfattning och har uppmärksammats av många personer. Cykelsällskapet följer fortlöpande skötseln och skyltningen av cykelleden.

Sent på hösten började äntligen länsstyrelsens samråd beträffande den vård- och utvecklingsplan som länsstyrelsen ska fastställa som grund för dess uppsikt över parken. Förbundet deltar i de områdesvisa samråden, om möjligt representerad en medlemsförening som är nära berörd av ett visst område.

Barriäreffekter - Järvakilen

Silverdal utvidgas

FFE har avgivit yttrande angående över det utställda förslaget till detaljplan för kvarteren Manskäpet och Mässen m.fl. samt del av Helenelund 7:5, Silverdal, Helenelund. I yttrandet framhålls bland annat att den föreslagna bebyggelsen ligger inom Kungliga Nationalstadsparkens buffertzonen och att åtgärder i denna buffertzonen inte påtagligt får skada riksintresset. FFE betonar att mot bakgrund av Sollentunas alla tidigare ingrepp i denna buffertzonen, som är en mycket viktig spridningsväg för nationalstadsparken, är det föreliggande exploateringsförslaget ytterst allvarligt. För att spridningsvägen från Tegelhagsskogen norrifrån in till Ulriksdal i nationalstadsparken inte helt och hållet ska täppas får denna exploatering av Rådan-området inte komma till stånd. FFE yrkar att detaljplaneförslaget avslås. Det därefter antagna detaljplaneförslaget har överklagats av förbundet. Richard Murray och Elisabeth Hedin har uppvaktat kommunalrådet i Sollentuna Lennart Gabrielsson och hans tjänstemän om detta.

Samma synpunkter framhölls i förbundets svar på Sollentunas förslag till översiktsplan liksom i skrivelse till länsstyrelsen. Länsstyrelsen svarade att Sollentunas byggande i Silverdal-Rådan-området inte skadar parken.

Förbundet har tillsammans med Naturskyddsföreningen i Sollentuna begärt hos Sollentuna kommun att ett naturreservat ska inrättas omfattande Tegelhagsskogen. Kommunen har svarat positivt på detta men i sitt svar inte preciserat omfattningen, som vi, förslagsställarna, önskade skulle innefatta Rådan-området, som nu är föremål för detaljplaneläggning.

Trädfällning på privat mark

Förbundet har en längre tid uppmärksammat att privata markägare tar ned värdefulla träd inom nationalstadsparken. Förbundet har tidigare efterlyst områdesbestämmelser eller marklov för att förhindra detta. Frågan har tagits upp i nationalstadsparksrådet som tillsatt en arbetsgrupp med de berörda kommunerna (se ovan).

Plan- och byggärenden

Norra Länken genom Bellevue

Förbundet representeras i en referensgrupp för byggandet av Norra Länken av Richard Murray. Referensgruppen har träffats fyra gånger under året och därvid diskuterat den pågående byggnationen och särskilt ingreppen i Bellevueparken. Ett av de stora lindträden för vilka särskilda åtgärder vidtagits för att bevara blåste hösten 2010 av. Därefter tog parkförvaltningen på eget bevåg ned ytterligare en stor lind under förebärande att den var ruttan. Den senare nedtagningen har förbundet protesterat emot – rötan var inte värre än att trädet gott kunnat stå kvar – eventuell arbetsmiljöproblem hade kunnat lösas genom att trädet stagats. Två skivor av nedtagna lindar har förts till Lantbruksuniversitetet i Uppsala för åldersbestämning. Resultatet tyder på att träden är planterade ca. 1785.

Förbundet har aktualiserat skydd för träd längs Lidingövägen när denna breddas, översyn av buller från länken mot Hjorthagen, bulleråtgärder i Laduviksstråket samt estetisk utformning av tunnelmynningarna vid Roslagstull.

Greger Carpelans begäran om rättsprövning av den nya detaljplanen som grundas på tillägget till lagen om nationalstadsparken om s.k. tillfälliga intrång avgjordes av Regeringsrätten den 17 december genom att förklara att Greger Carpelans civila rättigheter och skyldigheter inte berördes.

Restaurering av Bellevueparken

Programmet för restaurering av Bellevueparken – som innefattar mer än de skador som Norra Länken-bygget förorsakar – har antagits av Stockholms stad. Det är kostnadsberäknat till 100 mnkr och staden har ansökt om 25 mnkr ur de medel som ställs till parkens förfogande. Förbundet anser att Stockholms stad bör betala en större del själv och inte i så stor omfattning tulla på de medel som ställs till hela parkens förfogande. Märtha Angert Lilliestråle och Richard Murray har deltagit i referensgruppens arbete.

Norra station

Förbundet har överklagat den första detaljplanen för Norra Stationsområdet, bl.a. p.g.a. att exploateringsgraden är alltför hög och att parkytorna inom området är otillräckliga, för att inte säga närmast obefintliga.

Haga slott

Förbundet har i Kungens råd genom Märtha Angert Lilliestråle och Richard Murray framhållit att det skulle varit värdefullt om förbundet informerats i förväg om planerna på staket och gångvägar runt slottet. Förbundet har också påpekat att trafiken till och från slottet inte får gå via Pelousen.

Norra Djurgården

Roslagsbanan

En ny station är anlagd i höjd med universitetets tunnelbanestation och gör ett betydande intrång i Lilla Frescati koloniområde. En ny gångväg är dragen längs Roslagsbanan till Bergianska trädgården. Samtidigt har stationen Frescati lagts ned. Tanken var att järnvägsövergången vid Frescati/Bergianska trädgården skulle ersättas med en planskild korsning. De alternativ som undersökts har gjort stora intrång i parken och därför avvisats

av Förbundet och många andra. Nya förslag till planskilda korsningar norr om den nuvarande järnvägsövergången studeras nu. Lars-Gunnar Bråvander har deltagit i samråden.

Bergshamra centrum

Solna stads allmännyttiga bostadsstiftelse Signalisten har dragit tillbaka det starkt kritiserade förslaget till förtätning av Bergshamra Centrum. Under året har Signalisten tillsammans med boende och verksamma i Bergshamra drivit ett dialogprojekt - "Nystart Bergshamra", där ett nytt förslag tagits fram. Resultatet från projektet ska nu diskuteras med kommunen. Gunilla Sterner Kumm bevakar ärendet.

Pipers väg 28

Solna kommun har dragit tillbaka förslaget om p-platser framför det vackra huset, f.d. SIPRI. Förbundet har sagt ja till tillbyggnaden förutsatt att detaljplanen verkligen gäller fortfarande men har också krävt att utformningen av tillbyggnaden ska stämma överens med resten av huset – fr.a. är det viktigt att undvika stora glasade ytor mot Brunnsviken.

700 studentbostäder till på Lappkärrsberget

Stockholms stad har tagit fram en programhandling som går ut på en mycket kraftig förtätning av lappkärrsberget.

Östermalms idrottsplats

Djurgårdens idrottsförening (DIF) har lagt fram förslag om att bygga en fotbollsarena på Östermalms idrottsplats. Arenan avses vara i ett mindre format – ca. 20.000 platser – och inte bli högre än kringliggande bebyggelse. Förbundet har diskuterat med DIF fotboll och förklarat att vi anser att förslaget strider mot lagen om nationalstadsparken i flera avseenden: skadar befintlig kulturmiljö, innebär nyetablering av verksamhet i parken, kontor tillhör inte de verksamheter som ska prioriteras i parken, risken är stor att anläggningen kommer att växa i framtiden för att få den att gå ihop. Strax före jul begärde förbundet i ett brev ett möte med Kungen för att få lägga fram sin syn på projektet.

Lidingöbro värdshus

Lidingöbro värdshus, som genom åren förändrats mycket och byggts ut i olika omgångar, behöll sitt namn trots avsaknad av anslutande bro och har lyckats leva vidare som en skärgårdsnära restaurang ända in våra dagar. Husets underhåll var kraftigt eftersatt under många år och vårvintern 2010 togs beslutet av riva byggnaden bortsett från en flygel. Planer finns på att uppföra en ny restaurang på området, men det har också ryktats om en ansökan om bygglov för nybyggnad av enbostadshus på befintlig husgrund. Ärendet har inte remitterats till förbundet.

Tennisstadion

Ägarna har väckt förslag om att bygga en bostadslänga ovanpå funkisdelen av Tennisstadion. Förbundet har i samtal med ägarna förklarat att bostäder inte är vad som enligt lagen ska prioriteras inom parken.

Kraftledning

Kraftledningstunneln under Husarviken är överklagad av Djurgården Lilla Värtans miljöskyddsförening. Tunneln är redan byggd, men ärendet är ännu inte avgjort i Miljööverdomstolen.

Albano

Förbundet deltog den 25 mars i ett seminarium anordnat av Stockholm Resilience Centre rörande det förslag till utbyggnad av Albano som man låtit arbeta fram – ”Patchwork”. Även detta förslag har en för stor omfattning men har en intressant utgångspunkt: att skapa ett föredöme i hållbart byggande inom nationalstadsparken. Förbundet har, tillsammans med Haga Brunnsvikens vänner och Kommittén Gustavianska Parken deltagit i flera möten med Akademiska Hus och Universitetet. Därefter har Stockholms stad lanserat ett programförslag som förändrar hela upplägget, ett förslag som ytterligare utvidgar exploateringen och ökar omfattningen till 150.000 kvm, innefattande studentbostäder, kommersiell service m.m. utöver undervisnings- och forskningslokaler. Förbundet har i remissvar förklarat att förslaget är olagligt, genom att strida mot lagen om nationalstadsparken på flera punkter.

Spårbilsprojekt

Som ett av alternativen prövas ett projekt att förlägga en s.k. spårbilsbana mellan KTH, Universitetet och Karolinska Institutet. Förbundet har ställt sig avvaktande till projektet och framhållit att förläggningen och utformningen av banan är helt avgörande för om den passar in i nationalstadsparken. Det är intressant som en förnyelse av kollektivtrafiken.

Kyrka och likbod på Roslagstullsberget

Skanska vill riva en byggnad som tillhör Roslagstulls sjukhus och som tjänat som kyrka och likbod. Motiveringen är att huset är förfallet och angripet av hussvamp. Skanska har fått rivningstillstånd av stadsmuseet trots att byggnaderna är av mycket hög kulturminnesklass. Förbundet har protesterat, bl.a. vid uppvaktning av stadsbyggnadsborgarrådet Kristina Alvendal. Byggnaden står idag kvar.

Svea artilleri

Området med f.d. Swartlings ridskola (innefattande Generalstabens ridhus, som är ett byggnadsminne), Musikhögskolan och Statens Normalskola föreslås totalt omdanas och ge plats för ett 350 m långt och sju våningar högt bostadshus. Förbundet har i yttrande över detaljplan avvisat förslaget på flera grunder: det strider mot karaktären på det s.k. institutionsbältet i vilket planen ingår, det skadar spridningsvägar och otydliggör övergången från staden till nationalstadsparken m.m. MKB ger ett starkt stöd för förbundets uppfattningar samtidigt som MKB vrister i att redovisa alternativ.

Husarviken

Förbundet har inte motsatt sig bebyggelse på den s.k. Gasverkstomten, söder om Husarviken. Däremot har Förbundet konsekvent framhävt vikten av att bebyggelsen utformas på ett sätt som inte skadar kulturlandskapets värden och heller inte försämrar spridningsvägen över Hjorthagen. Förbundet har företrätt Naturskyddsföreningen i Stockholms län i överklaganden och begäran om rättsprövning av den första detaljplanen för vad som nu kallas Norra Djurgårdsstaden.

Utänför den tidigare planläggningen har Stockholms stad lanserat ett höghus, 170 m högt, med bostäder, som ska ersätta den stora gasklockan i stål. Förbundet har avgivit ett samrådsyttrande i vilket förslaget avstyrkes. Det, liksom den planerade bebyggelsen på f.d. Gasverkstomten, skadar det historiska landskapet och riksintressena Gasverket och Abessinien.

Förbundet deltog genom Richard Murray och Lennart Tonell den 2-3 februari vid

invigningen av projektet Norra Djurgårdsstaden och noterade då kronprinsessan Victorias tal i vilket hon poängterade att även om projektet är viktigt så får det inte skada nationalstadsparken.

Den 12 april uppvaktade Richard Murray och Henrik Waldenström statssekreterare Elisabeth Falemo, Miljödepartementet, och framförde hur allvarligt förbundet ser på de föreliggande byggplanerna inför regeringens behandling av Naturskyddsföreningens överklagande. Regeringen beslöt sedermera att avslå överklagandet.

Muntlig förhandling hölls i Regeringsrätten den 13 oktober, varvid talan fördes av Richard Murray, FFE, och Joen Sachs, Djurgårdens Hembygdsförening.

Källhagens värdshus

Värdshuset fick för ett par år sedan göra en utbyggnad men har nu återkommit med begäran om ytterligare utbyggnad av hotellet. Förbundet och Djurgårdens hembygdsförening har avvisat denna begäran. Möjligen är ärendet därmed avslutat.

Ambassad i Nobelparken

Fastighetsverket planerar att upplåta Skogsinstitutet i Nobelparken till Israels ambassad. Boende i området förde ärendet till regeringsrätten som inte gav de boende prövningstillstånd. Planen har vunnit laga kraft, ombyggnad pågår och förhyrningen till Israels ambassad kommer att ske. Förbundet följer ärendet för att bevaka att villkoren i detaljplanen – som ägnade att ge allmänheten tillträde till Nobelparken – följs.

Husvagnscamping på hundudden

Stockholms stad önskar upplåta SS Vikingarnas båtuppläggningsplats för husvagnscamping på sommaren, när båtarna är i sjön. Båtklubben motsätter sig detta. Förbundet har instämt i båtklubbens synpunkter. Ärendet vilar till dess arrendet ska förnyas år 2011.

Södra Djurgården

Tennisstadion Djurgårdsbrunn

Förbundet motsätter sig byggande av en stor anläggning för inomhustennis vid Djurgårdsbrunn. Förbundet har deltagit, tillsammans med Djurgårdens hembygdsförening, i flera möten med dem som driver projektet och förklarat att vi önskar en annan utveckling av området, i harmoni med den traditionella brunsmiljön. De boende i området motsätter sig också projektet. Tillsammans med de boende strävar förbundet att restaurera parkmiljön, få bort förfulande parkeringsytor och diverse upplag samt att hitta en lösning som kan ersätta det nedbrunna Djurgårdsbrunns värdshus.

Gröna Lund – ny åkattraktion framför Liljevalchs

Richard Murray debatterade i Radio Stockholm med Per Ankersjö rörande utbyggnaden av Gröna Lund. Debatten fortsatte på DN:s debattsida. Centern i Stockholm målar upp en vrånbild med påståendet att gruppen Stockholmare för Djurgården vill förvisa Gröna Lund från Djurgården till ett industriområde. Gruppens uppfattning är i stället att Gröna Lund ska finnas kvar och utvecklas på Djurgården, gärna på tomten framför Liljevalchs, men inte genom allt våldsammare åkattraktioner. Gröna Lunds planer har därefter legat på is.

Lindgården

Förbundet har tagit initiativ till ett upprop till stöd för ett bevarande av Lindgården. Ett 15-tal kända Stockholmare har anslutit sig till uppropet. Stockholmsgillet anordnade en manifestation vid Lindgården i december 2010, vid vilken Richard Murray talade. Förbundet har begärt att få träffa det nya stadsbyggnadsborgarrådet Regina Kevius för att få lägga fram fakta om hur byggnaden skulle bevaras och delvis kunna disponeras för en utställning om Stockholmsutställningen 1930, som den är årsbarn med. I yttrande över förslaget till detaljplan har förbundet avstyrkt planerna på att riva Lindgården och ersätta denna med ett hotell. Länsstyrelsen har begärt in planen för att granska den.

Stockholms Sjögård - Skeppsholmen – Kastellholmen – Galärvarvet - Beckholmen - Djurgårdsvarvet

Under hösten har ett flertal byggnader på Djurgårdsvarvet restaurerats färdigt, bl.a Varvskontoret och en snickarverkstad. Mycket återstår dock, bl.a. ska kajerna göras om. Besöksslingan på Beckholmen invigdes i oktober 2009. Förbundet mår om täta kontakter med de föreningar som arbetar med detta område. Henrik Waldenström ingår i styrelsen i Beckholmens vänförening och i Stockholms Sjögård. Förbundet deltog i Skeppsholmsdagen (se ovan) som ordnas av Stockholms Sjögård. Fortfarande behövs en översiktlig planering av hela området.

Navigationssällskapet

Båtklubben Navigationssällskapet har numera bryggor över hela Ryssviken. Förbundet har påtalat detta för Kungliga Djurgårdsförvaltningen som arrenderar ut området till sällskapet. Det har varit utomordentligt svårt att få klarhet i bygglov och andra tillstånd.

Biltrafik på Södra Djurgården

I många år har Djurgårdens Hembygdsförening, förbundet och andra organisationer verkat för att bommen vid Biologiska Museet ska flyttas till Djurgårdsbron vid infarten från Strandvägen. Under förra året försäkrade Stockholms stads politiker att saken var klar. Det hela har utmynnats i en vägvisning på Strandvägen för att förmå bilister utan tillstånd att passera bommen vid Biologiska museet att inte köra in över Djurgårdsbron.

Övrigt

Stora evenemang i parken

En rockkonsert hölls åter vid Stora Skuggan, denna gång i slutet av sommaren. Tunga lastbilar körde sönder gräsytona, ljudnivån var mycket hög, vilket med alla sannolikhet störde djurlivet – förutom att många människor tyckte detta var obehagligt. Markskadorna kvarstod i flera månader. Efter flera erfarenheter av liknande slag säger sig nu Kungliga Djurgårdens förvaltning inte komma att släppa fram liknande arrangemang i framtiden.

Galopp på Ladugårdsgärde

Täby galopp informerade våren 2010 om att man önskade genomföra en årlig galopptävling på Ladugårdsgärde den 6 juni, Nationaldagen. Då sades att man endast behövde klippa gräset på den bana som skulle användas, möjligen jämna till några gropar. Förbundet togs därför med överraskning när en 12 meter bred väg anlågts i en stor slinga. Visserligen är slingan gräsbesädd och ska stå grön till våren, men ingreppet väckte många protester. Förbundet deltar nu i samråd med arrangörerna och Kungliga Djurgårdens förvaltning för att säkerställa att arrangemanget inte leder till permanentning av byggnader

eller hårdgöring av mark och att etablering och avetablering sker på kort tid. Förbundet har framfört önskemål att arrangörerna som kompensation skulle bidra till ett bättre underhåll av Ladugårdsgärde – bl.a. behöver hela fältet klippas ett par gånger varje säsong. Detta är ett exempel på åtgärder i parken som inte kräver bygglov och därmed undgår prövning enligt lagen om nationalstadsparken.

Framtiden

Under det kommande året kommer bl.a. dessa ärenden att kräva mycket arbete av styrelsen:

- Fortsatt bevakning av spridningsvägen Hjorthagen-Storängsbotten
- Albano – Stockholms stad har lagt fram ett förslag till mycket omfattande exploatering som vi måste försöka få ändrat
- Bellevueparken – fortsatt bevakning att skadorna begränsas och att ett bra restaureringsprogram antas
- Bensinstationstomten/Generalsbacken – att den blir en del av parken och inte av Norra Stationsområdets exploatering
- Att stoppa rivningen av Lindgården och Gröna Lunds nya åkattraktion
- Internationell konferens – att söka och att få anslag för att planera konferensen
- Nationalstadsparksrådet: planering av program för utveckling av parken och en väl genomarbetad vård- och utvecklingsplan

Stockholm 2011-02-11

STYRELSEN

Richard Murray, Märtha Angert Lilliestråle, Lars-Gunnar Bråvander, Joanna Cornelius,
Johan von Garrelts, Elisabeth Hedin, Bitte Liberg, Anne Murray, Bengt Rundquist,
Gunilla Sterner Kumm, Lennart Tonell, Henrik Waldenström, Anders Widell